

BANE NOR SF
Postboks 4350
2308 HAMAR

Deres ref:
202003530-2

Vår ref:
2020/4231-2
Bes oppgitt ved henvendelse

Saksbehandler:
Ragnhild Kvalheim

Dato:
16.09.2021

Reppesleiret naturreservat – dispensasjon til vegetasjonsrydding langs jernbanelinje

Vedtak

Stjørdal kommune gir Bane NOR dispensasjon til å gjennomføre vegetasjonsrydding langs jernbanelinjen som berører Reppesleiret naturreservat. Dispensasjonen har følgende vilkår:

1. Vegetasjonsrydding er tillatt inntil 10 m fra midten av jernbanesporet. Vegetasjonsrydding utover dette skal bli avtalt ved befaring med forvaltningsmyndigheten.
2. Vegetasjonsrydding skal ikke bli gjennomført i tidsrommet 15. april–31. juli.
3. Utover vilkårene i 1. og 2. skal arbeidene skje i henhold til de retningslinjer som fremgår av brev datert 05.05.2020 fra Bane NOR. Merk imidlertid at det følger to anbefalinger med dispensasjonen. Blir det felt trær med stubbediameter over 8 cm, bør slike ligge igjen i området, om ikke grunneier krever å få trevirket. Samtidig bør tiltaket bli utført slik at faren for viltpåkjørsler blir redusert.
4. Dispensasjonen gjelder for perioden 2021–2023.

Dispensasjonen er gitt med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Bakgrunn

I brev datert 05.05.2020 søker Bane NOR om dispensasjon fra verneforskriften for Reppesleiret naturreservat, for å kunne gjennomføre vegetasjonsrydding langs den nærliggende jernbanelinjen.

Hensikten med ryddingen langs jernbanelinjen er å fjerne eller hindre framvekst av trær, greiner og kratt som er eller kan ventes å bli farlige eller være til ulempe for jernbanedriften. Hogst og rydding av ettervekst/kratt vil skje innenfor 15 m fra midten av nærmeste spor. I tillegg kan det bli aktuelt å gjennomføre sikringshogst. Dette vil skje fra 15 m og ut til 30 m fra midten av nærmeste spor, og innebærer fjerning av skog og enkelttrær som representerer en fare for sikkerhet og drift av jernbanenettet pga. vindfall, løvfall,

snøbrekk, viltpåkjørsler, siktforhold - bl.a. til/fra usikrede planoverganger og til signalanlegg, m.m.

All vegetasjon (skog og kratt) skal felles så nær bakken som mulig, og maksimalt 10 cm over marknivå. Trær som har en stubbediameter på 8 cm eller mer tas ut som heltre (inklusive greiner og topper) og transporteres til godkjent deponi, for mellomlagring og videre håndtering. Resterende vegetasjon blir liggende igjen, med krav om at dette laget maksimalt kan strekke seg 50 cm over bakken. Krattrydding utføres som manuelt arbeid (mannskaper med motorsag/motorryddesag), eller som en kombinasjon av manuelt arbeid og maskinell krattknusing (skinne-/vegmaskin).

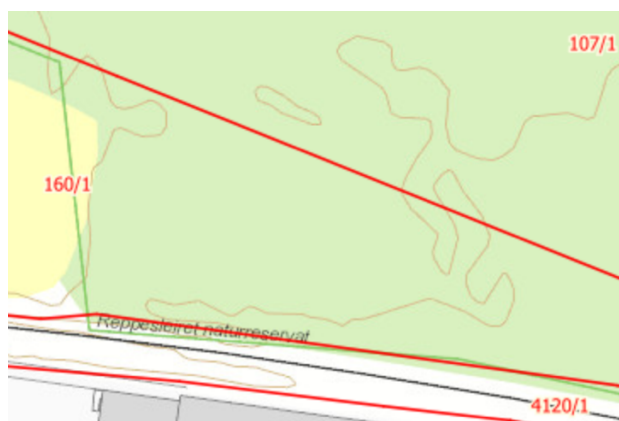
Arbeidene har allerede startet, og entreprenør har fått beskjed om å vente med rydding i nærheten av vassdrag, utvalgte naturtyper og verneområder inntil en evt. tillatelse blir gitt. Vegetasjonsrydding vil skje i sommerhalvåret hvert år (2020-2023).

Supplerende saksopplysninger

Jernbanelinjen med et spor ligger sør for Reppesleiret naturreservat (figur 1) og berører naturreservatet i en strekning på vel 215 m. I Teams-samtale den 08.02.2021 mellom saksbehandler hos forvaltningsmyndigheten Stjørdal kommune og prosjektleder hos Bane NOR, Tone Vanvikmyr, ble det avdekket avvik mellom naturreservatets grenser vist i vernekartet og diverse kartløsninger, deriblant Naturbase kart og GisLink. Opprinnelig lå naturreservatets grense i sør på gnr./bnr. 4120/1, hvor Bane NOR SF er grunneier (figur 2). Verneområdets grenser ble justert i 2014, jamfør avgjørelse i jordskiftesak (Sør-Trøndelag jordskifterett, 2014), slik at ny vernegrensen følger grensen til Bane NORs eiendom. Vernekartet ble oppdatert i 2017 (Forskrift om naturreservat, Stjørdal, 1993). Etter oppfølging fra forvaltningsmyndigheten utførte Statsforvalteren den gjenstående digitaliseringen av vernegrenseendringen i 2. kvartal 2021. Vernegrensen i Naturbase kart har derfor vært oppdatert siden da. Fortsatt gjenstår det å få riktig vernegrense i GisLink og andre karttjenester. Tidspunkt for oppretting avhenger av oppdateringsfrekvens hos de respektive karttjenestene.

Figur 1: Reppesleiret naturreservat er vist med grønn flate, og jernbanelinjen er vist med svart heltrukket linje (vest-øst) samt angitt med rød tekst. Kartet er hentet fra Norgeskart (u.å.) 08.02.2021.

Figur 2: Blant annet i sørenden av Reppesleiret naturreservat er det fortsatt vist feil vernegrense i flere karttjenester. Vernegrensen (grønn linje) skal følge den nordlige eiendomsgrensen til gnr./bnr. 4120/1 (rød linje). Kartet er hentet fra GisLink (u.å.) 08.09.2021.

Grunnlag for avgjørelsen

Reppesleiret naturreservat (145 daa), del av gnr./bnr. 107/1 og 160/1, ble vernet i 07.05.1993 (Forskrift om naturreservat, Stjørdal, 1993). Av verneforskriften § III fremgår det at «Formålet med fredningen er å bevare et av de største restbestander av gråor/heggeskog langs Stjørdalselva.» Skog som dette inngår i flomskogsmark (Artsdatabanken, u.å.), som er en truet hovednaturtype med status sårbar (VU; Artsdatabanken, 2018). Området består av godt utviklet gråorheggeskog med stedvis innslag av stående og død ved, gammel flomdam med sumpvegetasjon, fuktenger og en gjengrodd kroksjø. I området er det registrert flere rødlistearter, deriblant truede arter, som alm (VU), ask (VU) og mandelpil (NT) (Larsen, 2011) og vipe (EN), storspove (VU) og sivpurv (NT) (Artsdatabanken, 2021). Eksempler på andre registrerte arter er småsalamander (Dolmen & Aagard, 2003), diverse hekkende spurvefugler som rødvingetrost, kjernebiter og bokfink (Larsen, 2011), samt elg, rådyr og grevling (Artsdatabanken, 2021). Årlig bekjempes fremmedarten platanlønn (SE) (Værnesbranden, 2020).

Gjennom den søndre delen av området går det en kraftlinje (vest-øst). Traséen for denne (figur 3) ble ryddet i 2012–2013 etter tillatelse fra forvaltningsmyndigheten.

I felt er det i dag et tydelig skille på vegetasjonens høyde nærmest jernbanelinjen (figur 3). I et langsgående belte inntil ca. 6 m fra midten av jernbanesporet har det blitt foretatt vegetasjonsrydding. Forvaltningsmyndigheten finner ikke noe dokumentasjon på et slikt tiltak, verken søknad eller tillatelse, men ved sammenligning av flyfoto ser det ut til at rydding mest trolig har blitt utført i perioden 2007–2009 og muligens gjentatt senere (Norge i bilder, u.å.). Grensen for hvor det har blitt ryddet tidligere ser ikke ut til å være sammenfallende med eiendomsgrensen, da sistnevnte ligger nærmere enn 6 m fra midten av jernbanesporet enkelte steder. Den gamle grensen for naturreservatet lå i aktuell periode enda nærmere midten av jernbanesporet.

Figur 3: Alle mål er fra midten av jernbanesporet. Eiendomsgrenser er vist med grønn linje. Traséen for kraftlinjen går gjennom naturreservatet i retning vest-øst (Norge i bilder, u.å.).

Følgende bestemmelser i verneforskriften er relevante for saken:

- § IV nr. 1 «All vegetasjon, herunder døde busker og trær, er fredet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter eller plantedeler fra reservatet.»
- § IV nr. 2 «Dyre- og fuglelivet, herunder reirplasser og hiområder, er fredet mot skade og ødeleggelse.»

I verneforskriften § V er det listet opp en rekke tiltak som bestemmelsene i § IV ikke er til hinder for. Tiltak langs jernbanelinje, inkludert vegetasjonsrydding, står ikke oppført på denne listen og er heller ikke regulert i den spesifiserte dispensasjonsbestemmelsen i § VI. Naturmangfoldlovens bestemmelser supplerer og utfyller verneforskrifter opprettet med hjemmel i naturvernloven av 1970. Søknad om dispensasjon som ikke omfattes av den spesifiserte dispensasjonsbestemmelsen i en verneforskrift, skal derfor bli vurdert etter naturmangfoldloven (2009) § 48, jamfør naturmangfoldloven § 77 og rundskriv om forvaltning av verneforskrifter (Miljødirektoratet, 2014). Av § 48 første ledd fremgår det at:

«Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.»

Saken krever også vurderinger av de miljørettslige prinsippene §§ 8–12 i naturmangfoldloven, jamfør § 7 i loven, for at saken skal være så godt opplyst som mulig før et vedtak blir fattet.

Det er Stjørdal kommune som er forvaltningsmyndighet for Reppesleiret naturreservat.

Vurdering

Presisering:

- Det er nye vernegrenser som er lagt til grunn for vurderingen.
- Hogst inngår i begrepet vegetasjonsrydding.

Naturmangfoldloven § 48

Det omsøkte tiltaket er åpenbart i strid med verneformålet og vil påvirke verneverdiene nevneverdig. Det må derfor bli vurdert om tiltaket er et sikkerhetshensyn eller om det foreligger vesentlige samfunnsinteresser og videre om tiltaket er nødvendig.

Miljødirektoratets rundskriv (2014) utdyper siste del av naturmangfoldloven § 48 første ledd slik:

«Med **sikkerhetshensyn** siktes det blant annet til sikkerhet for liv og helse, smittsomme sykdommer fra dyr og sikkerhet mot omfattende og direkte skade på eiendom.»

«I **nødvendighetskriteriet** ligger det at sikkerhetshensynene må være av kvalifisert art, og at det ikke er praktisk mulig å ivareta dem ved tiltak utenfor verneområdet eller ved tillatte eller mindre inngripende tiltak innenfor verneområdet.»

«Med **vesentlig samfunnsinteresse** menes tungtveiende hensyn av nasjonal betydning. Dette kan være for eksempel viktige kommunikasjonsanlegg som flyplasser, jernbaner eller større samferdselsprosjekter.»

Nødvendighetshensynet ifm. vesentlige samfunnsinteresser er tilsvarende som for sikkerhetshensyn.

For både sikkerhetshensyn og vesentlige samfunnsinteresser samt nødvendighetskriteriet gjelder «Det at vilkårene er oppfylt gir ikke krav på dispensasjon.» (Miljødirektoratet, 2014). Det må altså foretas en selvstendig vurdering av om dispensasjon bør bli gitt.

Naturmangfoldloven § 48 annet ledd stiller ytterligere krav til vurdering ifm. vesentlige samfunnsinteresser:

«I avveiningen mellom øvrige vesentlige samfunnsinteresser og hensynet til verneområdet skal det særlig legges vekt på verneområdets betydning for det samlede nettverket av verneområder og om et tilsvarende verneområde kan etableres eller utvikles et annet sted.»

I søknaden blir det nevnt flere forhold knyttet til vegetasjon som kan utgjøre en fare for liv og helse ifm. jernbanen, bl.a. sikt, vindfall, viltpåkjørsler, løvfall (glatte skinner), etc. Meråkerbanen er samtidig en jernbanestrekning av nasjonal betydning som forbinder Nordlandsbanen med det svenske jernbanenettet. Både vilkåret om sikkerhetshensyn samt vilkåret om vesentlige samfunnsinteresser er derfor oppfylt. Gitt verneområdets umiddelbare nærhet til jernbanen, er det forståelig at det ikke er praktisk mulig å ivareta sikkerhetshensynet og hensynet til vesentlige samfunnsinteresser uten å gjøre tiltak i verneområdet. Nødvendighetskriteriet er i så måte oppfylt for begge de nevnte vilkårene. Forvaltningsmyndigheten kan derfor gi dispensasjon til tiltaket med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Hensynet til verneverdiene tilsier at det ikke skal bli gitt dispensasjon til det omsøkte tiltaket. Imidlertid er sikkerhetshensynet og hensynet til vesentlige samfunnsinteresser tungtveiende grunner for å gi dispensasjon. For å redusere graden av påvirkning på verneverdiene og naturmangfoldet ellers, finner forvaltningsmyndigheten det nødvendig å vurdere tiltakets omfang. Vurderingene av dette kommer frem ifm. vurderinger av naturmangfoldloven §§ 8–12 senere i vurderingsdelen.

Når det gjelder vurderinger av verneområdets betydning, jamfør naturmangfoldloven § 48 annet ledd, er det betimelig å minne om verneforskriftens formålsparagraf som sier at «Formålet med fredningen er å bevare et av de største restbestander av gråor/heggeskog langs Stjørdalselva.» Selv om det finnes og er foreslått andre verneområder langs Stjørdalselva med tilnærmet samme formål, henholdsvis Måsøra-Hofstadøra naturreservat og Hegramo naturreservat som ble vernet i 1993 samt Trøite som forslag til nytt verneområde (Miljødirektoratet, u.å.), er Reppesleiret naturreservat fortsatt av vesentlig betydning mtp. bevaring av flomskogsmark. Dette blir underbygd av bl.a. at flomskogsmark ble vurdert til å ha status som sårbar så sent som i 2018 (Artsdatabanken, 2018). Se også vurderinger ifm. naturmangfoldloven § 10 senere i vurderingsdelen.

Flyfoto viser at vegetasjonsrydding tidligere har blitt gjennomført. Tilsvarende vegetasjonsrydding som beskrevet i det omsøkte tiltaket, vil trolig være nødvendig å gjennomføre igjen om noen år med samme begrunnelse. Det er betimelig å vurdere vern av et erstatningsareal, men dette bør heller bli håndtert som en egen sak. Vern av erstatningsareal er en tidkrevende prosess som det ikke er forsvarlig å gjennomføre ifm. denne konkrete saken, ettersom vegetasjonsrydding må bli gjennomført i perioden 2020–2023 av sikkerhetsmessige hensyn.

Naturmangfoldloven § 8 Kunnskapsgrunnlaget

Det foreligger et godt kunnskapsgrunnlag om verneområdet og om flomskogsmark i kommunen for øvrig. Sistnevnte er basert på en samlet vurdering (Gaarder et al., 2021) av en rekke gjennomførte kartlegginger. Kunnskapsgrunnlaget som foreligger er derfor vurdert å være godt nok i forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

I tiltaket er det beskrevet at hogst og rydding av ettervekst/kratt vil skje innenfor 15 m fra midten av jernbanesporet og at sikringshogst vil bli gjennomført innenfor 15-30 m fra midten av jernbanesporet. Strekningen det angår utgjør vel 215 m. Selv om noe vegetasjonsrydding nærmest jernbanen har blitt gjennomført tidligere, ca. 6 m fra midten av jernbanesporet, og vegetasjonen i dette området allerede er sterkt påvirket av denne ryddingen, vil det omsøkte tiltaket innebærer at en ytterligere større andel av gråor-/heggeskog i naturreservatet blir redusert. Med dette følger også konsekvenser for naturmangfoldet for øvrig, eksempelvis redusert hekkeområde for spurvefugler, både pga. vegetasjonen som blir fjernet og redusert kvalitet på vegetasjonen som blir stående igjen nærmest ryddeområdet.

Naturmangfoldloven § 9 Føre-var prinsippet

Prinsippet er aktuelt å bruke der det er mangel på tilstrekkelig kunnskap, altså hvor det foreligger usikkerhet om tiltakets påvirkning på verneverdiene. Dernest skal det være en fare for alvorlig eller irreversibel skade før prinsippet blir brukt. I denne saken er det vurdert at det omsøkte tiltakets påvirkning på verneverdiene kan bli vurdert med en stor grad av sikkerhet. Føre-var prinsippet kommer derfor ikke til anvendelse.

Naturmangfoldloven § 10 Økosystemtilnærming og samlet belastning

Noe vegetasjonsrydding i tilknytning til jernbanen har blitt gjennomført før, jamfør flyfoto. Traséen for kraftlinjen har også blitt ryddet. Det er nærliggende å tro at tilsvarende tiltak for kraftlinjen, samt det det blir søkt om nå for jernbanen, vil være nødvendig å gjennomføre igjen om noen år.

Flomskogsmarkene i Stjørdal finnes i hovedsak langs de største elvene og da særlig langs Stjørdalselva. Flomskogsmark er utsatt for en rekke negative påvirkninger i kommunen, som fragmentering, hogst, avrenning, fremmedearter og flomforbygning. Kraftverk i Meråker påvirker vannføringen i Stjørdalselva, noe som påvirker flomskogsmarken her negativt. Selv om det er sikret en minste vannføring er den opprinnelige dynamikken med markerte flommer, som er avgjørende for flomskogsmark, likevel vesentlig redusert (Gaarder et al., 2021). I Stjørdalen ligger Stjørdalselva tett omsluttet av både Europaveg, fylkesveg og Meråkerbanen. Utbedring og oppgradering av disse vil kunne utgjøre en trussel for resterende flomskogsmark langs Stjørdalselva.

Den samlede belastningen på flomskogsmark i kommunen er vurdert å være stor, og det er anbefalt at tiltak som medfører skade på en naturtype med slik belastning ikke skal bli tillatt (Gaarder et al., 2021). Naturmangfoldloven §§ 4–5 understreker i tillegg at forvaltningsmålet for arter og naturtyper er at mangfoldet av disse, inkludert tilhørende økologiske prosesser og genetisk mangfold, skal bli tatt vare på innenfor deres naturlige utbredelsesområde.

På nasjonalt nivå er rødlistestatusen for flomskogsmark vurdert til å være sårbar (VU). Det foreligger ikke noe konkret informasjon om statusen på regionalt nivå.

Naturmangfoldloven § 11 Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

Dersom det oppstår skade på naturverdier i naturreservatet utenom området og omfanget som dispensasjonen gjelder, må tiltakshaver regne med pålegg om retting eller pålegg om avbøtende tiltak i samsvar med prinsippet om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver, jamfør naturmangfoldloven § 11.

Naturmangfoldloven § 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

De metodene som tiltakshaver har beskrevet i søknaden er å anse som miljøforsvarlige for denne type arbeid.

Reppesleiret naturreservat har en meget høy hekketetthet av spurvefugl. For å redusere faren for negativ hekkesuksess, skal tiltaket gjennomføres utenfor hekkesesong, dvs. utenfor tidsrommet 15. april-31. juli.

Det omsøkte tiltaket er et generelt skriv som omfatter flere verneområder i andre kommuner også. Det fremgår ikke at omfanget av tiltaket er spesifikt vurdert for Reppesleiret naturreservat. Naturreservatet ligger i yttersving av den den aktuelle jernbanestrekningen. Det er nærliggende å tro at yttersving stiller mindre restriktive krav til sikt enn hvis det er innersving. Videre er vel sikringshogst mest aktuelt der det er skråning. I det aktuelle området er det relativt flatt. Vindfall er et særlig aktuelt problem hvis relevante trær ikke tidligere har hatt samme påvirkning. Det er derfor hensiktsmessig å unngå unødvendig vegetasjonsrydding utover hva som tidligere har blitt utført. Flyfoto gir ikke nødvendigvis et eksakt riktig mål på omfang av tidligere utført vegetasjonsrydding, og pga. personsikkerhet er ikke dette målt opp i felt. Et kompromiss med dispensasjon for vegetasjonsrydding inntil 10 m fra midten av jernbanesporet virker derfor å være fornuftig.

Død ved representerer en biologisk mangfoldkvalitet som det er ønskelig å ha til stede i naturreservatet. Dette av hensyn til lav, moser, sopp og insekter som lever på og av dødt trevirke, samt bevaring av næringsstoffer. Dersom det blir felt trær med stubbediameter over 8 cm, bør derfor slike bli liggende igjen i reservatet, med mindre grunneier krever trevirket. Utover dette virker det fornuftig at laget av felt vegetasjon ikke skal være høyere enn 50 cm. For øvrig kan hogstavfall representere en attraktiv fôrverdi for hjorteviltet, spesielt om høsten og vinteren. For å redusere faren for viltpåkjørslar, er det derfor en anbefaling om at tiltaket blir utført på et tidspunkt slik at dette blir unngått.

Konklusjon

Forvaltningsmyndigheten er innforstått med at det er nødvendig med vegetasjonsrydding langs jernbanen ut fra et sikkerhetshensyn og hensynet til vesentlige samfunnsinteresser, selv om dette er i strid med formålet med vernet. Reservatets størrelse og samlet belastning på flomskogsmark og hensynet til øvrig naturmangfold gir i tillegg grunn til å ha en restriktiv holdning til det omsøkte tiltaket. Vegetasjonsryddingen må derfor være av en slik karakter at verneverdiene og naturmangfoldet ellers blir minst mulig skadelidende. Det blir derfor satt vilkår ved dispensasjonen.

Merk at vedtaket ikke fritar søker fra å innhente tillatelse til tiltaket etter annet lovverk.

Klagerett

Dette er et enkeltvedtak som kan påklages innen tre uker at brevet er mottatt, jf. forvaltningsloven § 28. En eventuell klage skal bli sendt til kommunen.

Med hilsen

Arild Moen/sign
Teamkoordinator

Ragnhild Kvalheim/sign
Rådgiver

Dette brevet er godkjent elektronisk i Stjørdal kommune og har derfor ingen signatur.

Kopi til:
STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG
Ole Dybwad
FORSVARSBYGG

Postboks 2600	7734	STEINKJER
Reppasmarka 1	7517	HELL
Postboks 405	0103	OSLO
Sentrum		

Referanser

Artsdatabanken. (u.å.). *Artskart*. Hentet 08.09.2021 fra <https://artskart.artsdatabanken.no/>

Artsdatabanken (2018). *Norsk rødliste for naturtyper 2018*.
<https://www.artsdatabanken.no/rodlisteformaturtyper>

Artsdatabanken. (u.å.). *T30 Flomskogsmark*. Hentet 08.09.2021 fra
<https://artsdatabanken.no/Pages/171948/Flomskogsmark>

Bane NOR. (u.å.). *Meråkerbanen*. Hentet 08.09.2021 fra <https://www.banenor.no/Jernbanen/Banene/Merakerbanen/>

Dolmen, D. & Aagaard, K. (2003). *Biologisk mangfold. Dammer i Nord-Trøndelag 2001 og 2002*. (NINA temahefte 23). <https://www.nina.no/archive/nina/PppBasePdf/temahefte%5C023.pdf>

Forskrift om naturreservat, Stjørdal. (1993). *Forskrift om vern av Reppesleiret naturreservat, Stjørdal kommune, Nord-Trøndelag* (FOR-1993-05-07-405). Lovdata.

Gaarder, G., Lorentzen, M. N., Abaz, A. H. & Nyjordet, S. G. 2021. *Innspill til kommunedelplan for naturmangfold i Stjørdal kommune*. (Miljøfaglig Utredning, rapport 2021-32. 136 s. + vedlegg). ISBN 978-82-0168-5.

GisLink. (u.å.). *GisLink karttjeneste*. Hentet 08.09.2021 fra <https://kart.gislink.no/kart/?viewer=kart>

Larsen, B. H. 2011. *Skjøtselsplan for Reppesleiret naturreservat i Stjørdal*. (Miljøfaglig Utredning rapport 2011-53). <https://felles.naturbase.no/api/dokument/hent/10661.PDF>

Miljødirektoratet. (2014). *Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter* (Miljødirektoratet M106-2014). <https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/publikasjoner/m106/m106.pdf>

Miljødirektoratet. (u.å.). *Naturbase kart*. Hentet 08.09.2021 fra <https://geocortex01.miljodirektoratet.no/Html5Viewer/?viewer=naturbase>

Naturmangfoldloven. (2009). *Lov om forvaltning av naturens mangfold* (LOV-2009-06-19-100). Lovdata. <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2009-06-19-100?q=naturmangfoldloven>

Norge i bilder. (u.å.). *Norgebilder*. Hentet 08.09.2021 fra <https://norgebilder.no/>

Norgeskart. (u.å.). *Norgeskart*. Hentet 08.02.2021 fra <https://norgeskart.no/#!?project=norgeskart&layers=1002&zoom=12&lat=7042511.11&lon=297774.29>

Sør-Trøndelag jordskifterett. (2014). *Rettsbok. Tinglysningsutdrag. Sak: 1600-2012-0071 Reppesleiret naturreservat*. Sør-Trøndelag jordskifterett.

Værnesbranden, P. I. (2020). *Arbeidsrapport. Skjøtsel i Reppesleiret naturreservat 2020*. Naturobservatøren.